

Chief Editor:

S.Nazarkasimov, Doctor of Philosophy (Ph.D) in Sociology, Vice-Rector of Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

Deputy Chief Editor:

A.Turaev, senior teacher of Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

Members of the editorial board:

Sh.S.Sharipov - Professor
B.M.Ochilova - Professor
D.Khodjimetova - assistant professor
A.Pardaev - assistant professor
M.N.Khoshimkhonov - assistant professor
A.I.Saidkasimov - assistant professor -
F.K.Akhmedov - assistant professor
B.E.Toshboev - assistant professor
I.N.Akhmedov - PhD
D.Salimova - PhD
N.N.Alimov - assistant professor
M.Saidov - Ph.D.
X.Maxammadiev - teacher

Editorial Representative:

Abrar Turaev
Jizzakh State Pedagogical Institute,
Uzbekistan
Phone: +998933091877
e-mail: ijtimoiy2017@mail.ru

**ONLINE ELECTRONIC
JOURNAL**

“Murabbiy” ilmiy-ma’rifiy jurnali
“Mentor” scientific-educational
journal

Научно-просветительский
журнал “Наставник”

Indexed By:

Published By:

<https://science.jspi.uz/>

Jizzakh State Pedagogical
Institute, Uzbekistan

MUNDARIJA / CONTENTS / СОДЕРЖАНИЕ

№	MUALLIFLAR/ AUTHORS / АВТОРЫ	MAQOLA NOMI/ ARTICLE TITLE/ НАЗВАНИЕ СТАТЬИ	SAHIFALAR/ PAGES/ СТРАНИЦЫ
1	Н.А.Шермухамедова	Даврнинг руҳи ва таълим тизими ислохотларининг мутаносиблиги	4-10
2	С.С.Агзамходжаева	Аёл маънавияти – ҳаёт зийнати	11-16
3	О.М.Ғайбуллаев	Ёшларда диний бағрикенгликни шакллантиришнинг фалсафий моҳияти	17-20
4	Г.М.Тўраева	Юксак маънавият маъсулияти	21-28
5	Ф.Б.Файзиёва	Ёшлар кибер ижтимоийлашуви амалий социологик тадқиқот объекти сифатида	29-32
6	Ф.Маматқулов	Шахс камолотида маънавиятнинг ўрни	33-38
7	А.А.Қамбаров	Ёшларни маънавий-ахлоқий таҳдидлардан ҳимоя қилишда диний ислохотлар масаласи	39-42
8	С.Э.Ибрагимов	Баркамол авлодни шакллантиришда ғўзаллик тушунчасининг ахамияти	43-47
9	И.М.Арзиматова	Глобаллашувнинг ёшлар маънавий тарбиясига салбий таъсири	48-51
10	Г.Х.То`райева	Globalashuv sharoitida yoshlarda axborot istemoli madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish masalalari	52-55
11	У.Б.Муҳаммадиев	Маънавий-ахлоқий таҳдидларга қарши курашиш ўзликни англашдадир	56-60
12	Н.Алиматова	Глобаллашув шароитида ёшлар онгида миллий ғояни шакллантиришда интеллектуал кадрларнинг роли	61-65
13	S.A. Pilyak	Analysis of the concept of identity in the context of cultural heritage interpretation	66-71
14	Н.Тангиров	Ижод жараёнининг фалсафий таҳлили	72-75
15	М.Мамажонов	Глобаллашув ва маънавий таҳдидларнинг моҳият-мазмуни	76-78
16	Б. Б. Жалолов	Зардуштийлик таълимоти манбалари таҳлилиянализ источников учения зороатризма	79-82
17	Ф.Абдусаматов	Ёшлар тарбиясида ислом омили	83-86
18	А.А.Абдурахмонов	Давлат ва жамият бошқарувида ёшлар муаммоларини ҳал қилишнинг устувор йўналишлари	87-91
19	M.Nabiyev	Globalashuv sharoitida ijtimoiy-ma’naviy qadriyatlarga asoslangan mafkuraviy	92-96

		tarbiyaning ahamiyati	
20	М.Маматмусаева	Глобаллашув шароитида мафкуравий тарбиянинг ўрни: муаъммо ва ечимлар	97-101
21	Н. Davlatova	Jizzax vohasi tojiklari: an’anaviy turmush tarzi va urf-odatlari	102-108
22	З. Миркомилова	Глобаллашув: манфаатлар ва зиддиятлар	109-114
23	С. Музаффаров	Миллий ахборот хавфсизлигини таъминлаш маънавий ҳаётнинг долзарб вазифаси	115-118
24	С. Тоштемирова	Глобаллашув шароитида маънавиятни шакллантиришда диний бағрикенгликнинг аҳамияти	119-121
25	С. Каримов	Шахснинг ҳаётий мақсадлари ва уларнинг ижтимоий аҳамияти	122-124
26	А.Э. Зиётова, Э.А. Бозоров	Глобаллашув шароитида маънавий-ахлоқий таҳдидларга қарши курашда таълим-тарбия муассасаларининг вазифалари	125-129
27	А.Ш. Эшмуҳаматов, Ж. Хушбақов	Амир Темур салтанатининг вужудга келиши	130-133
28	А. Пармонов	Ёшлар ватанпарварлиги - хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш кафолати	134-140
29	П. Қулматов	Шах маънавиятини шакллантиришда ота-она масъулияти	141-144
30	Ш.Ж. Хашимов, С.Х. Хашимова	Маънавий глобаллашув, ахборотлашган жамият ва ёшлар тарбияси	145-148
31	А. Холбоев	Ёш авлодни юксак маънавиятли шахс қилиб тарбиялашнинг назарий – педагогик асослари	149-154

ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА МАЪНАВИЯТНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ

Тоштемирова Саодат Абдурашидовна - Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти “Тарих ва ижтимоий фанлар” кафедраси ўқитувчиси

Ватанамизнинг азалдан Шарқ ва Ғарбни боғловчи йўлларнинг муҳим қисмида жойлашганлиги унинг илм-фан, савдо-сотик, маданий алоқалар кенг йўлга қўйилган замин бўлишига асос бўлди. Бунинг ривожланишида қадимдан минталитетимизга хос бўлган ватанпарварлик, диний бағрикенглик, келажакка интилиш, ўзаро ҳурмат туйғулари асосий омиллардан бўлиб келган.

Ўзбекистон Республикаси президенти Ш.М.Мирзиёев БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар билан бир қаторда, ёшлар масаласи, диний бағрикенглик, халқаро ҳавфсизлик масалаларига алоҳида эътибор бериб ўтди. Айниқса, бу ўринда Президентимиз ташаббуси билан “Маърифат ва диний бағрикенглик” резолюциясининг қабул қилиниши диққатга сазовордир. Бу резолюция дунё мамлакатларида тинчлик, осойишталик ва барқарорликнинг асоси бўлиб хизмат қилишини, ёшлар маънавиятидаги аҳамиятини раҳбаримизнинг “Бу ҳужжатнинг асосий мақсади — барчанинг таълим олиш ҳуқуқини таъминлашга, саводсизлик ва жаҳолатга барҳам беришга кўмаклашишдан иборат. Ушбу резолюция бағрикенглик ва ўзаро ҳурматни қарор топтириш, диний эркинликни таъминлаш, эътиқод қилувчиларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш, уларнинг камситилишига йўл қўймасликка кўмаклашишга қаратилган”(1), дея таъкидлаганларидан кўришимиз мумкин. Шунинг учун ҳам унафақат юртимизда, балки халқаро жамоатчилик томонидан ҳам катта эътибор билан қабул қилинди.

Бугунги глобаллашув даврида, экстремизм, терроризм муаммоси авж олиб, турли дин ва эътиқод вакилларига нисбатан тоқатсиз, муросасиз муносабатлар кузатилаётган бир вақтда глобал таҳдидларга қарши курашишнинг самарали воситаси сифатида маърифат, диний бағрикенглик, таълим-тарбия масалаларини қўллаб –қувватлаш, маънавий муҳитни таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор бериш бугунги куннинг долзарб вазифаларидан биридир. Бу мақсад йўлидадини ва эътиқодий қарашлари турлича бўлган инсонлар ўртасида ўзаро ҳурмат, бир-бирини тушуниш қадриятларини, диний бағрикенгликни қўллаб-қувватлаш муҳим саналади.

Хуқуқий демократик давлатнинг ҳам устувор вазифаси бой тарихимизни, миллий-умуминсоний кадриятларимизни мусулмон оламига хос бўлган фазилатлар хусусиятларини, диннинг асл моҳиятини англаши учун зарур имкониятларни ташкил этишдан иборат.

Мустақиллигимиз шарофати билан асл тарихимиз, диний кадриятларимиз тикланди. Имом Бухорий, Исо Термизий, Хаким Ат-Термизий, Бурхониддин Марғиноний, Махмуд Замахшарий, Баҳоуддин Накшбандий, Хожа Ахрор Валий, Муҳаммад Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Райҳон Беруний каби даҳоларимиз номи Ислом дини, айна вақтда жаҳон цивилизацияси тарихида ўчмас из қолдирган. Уларнинг бизга қолдирган ноёб дурдоналари қайта нашрдан чиқарилди ва бугунги кунда ёшларимизнинг ислом динини туб ва асл моҳиятини англашида, муқаддас Қуръони каримдан кейинги ишончли ёзма манба бўлиб келмоқда.

Ислом кадриятлари ва маданиятини тўғри англаш ҳамда қабул қилиш, дунёнинг барча халқларига Ислом динининг ҳақиқий мазмун-моҳиятини етказиш мақсадида Самарқандда Имом Бухорий номидаги Халқаро илмий-тадқиқот маркази, Тошкент шаҳрида эса Ислом цивилизацияси маркази барпо этилди. Муҳтарам Президентимиз Ш.Мирзиёев таърифига кўра, “Имом Бухорий номидаги Халқаро илмий тадқиқот марказининг асосий фаолияти дунё халқларига муқаддас Ислом динимизнинг бағрикенглик ва инсонпарварлик ғояларин тараннум этиш, унинг тинчлик ва барқарорлик, динлар ва миллатлараро тотувлик тамойилларига асосланган дин эканлигини кенг тарғиб қилиш, мусулмон мамлакатларининг бирдамлигини, умумий Ислом меросини асраб-авайлаш йўлида ҳамкорликни кучайтиришдан иборатдир”(2).

Ижтимоий институтлар томонидан хилма-хил шаклларда амалга ошириладиган ғоявий-тарбиявий, ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий ишлар мажмуини тўғри ташкил этилган бутун тарбия тизими қамраб олади. Бугунги кунда мамлакатимизда миллий ғоя руҳи билан йўғрилган ана шундай тарбия тизими яратилди. Уни доимий такомиллаштириб бориш ва давр даъватларига ҳозиржавоблигини таъминлаш эсаҳар биримиз асосий вазифамиз ҳисобланади. Зеро, Ўзбекистон Республикаси биринчи Президенти И.А.Каримов таъкидлаганларидек, “Миллат бор экан, миллий давлат бор экан, унинг мустақиллиги ва эркинлигига, анъана ва урф-одатларига таҳдид соладиган, уни ўз таъсирига олиш, унинг устидан ҳукмронлик қилиш, унинг бойликларидан ўз манфаати йўлида фойдаланишга қаратилган интилиш ва ҳаракатлар доимий хавф сифатида сақланиб қолиши муқаррар”(3). Бу мақсад йўлида юртимизда самарали усулларини татбиқ этган ҳолда жамиятнинг энг

кучли ва нозик бўғини ҳисобланган ёшлар таълим-тарбиясини, маънавиятини янада ривожлантириш масалаларига тоборо катта аҳамият берилмоқда. Шунинг билан бир қаторда ҳар бир ёш авлод ўз мустақил соғлом фикрига, кучли илмий дунёқарашига, фидоийлик, ватанпарварлик, диний бағрикенглик каби фазилатларга эга бўлсагина, глобаллашув жараёнининг зарарли ғоялари, мафкуравий ҳуружлар, таҳдидлар қаршида мағлуб бўлмайди.

Диний бағрикенглик турли динларга эътиқод қилувчи дин вакиллари билан ўзаро ҳамжиҳат, тинч-тотув, ҳурматга асосланган муносабатда, жамиятнинг тараққий этишидаги асосий омиллардан бири эканлигини исботлаб келмоқда. Бугунги кунда ҳалқаро ҳамжамият томонидан ҳам дунёда тинчликни таъминлаш, низо ва таҳдидларни олдини олиш, ёшларни ватан олдида комил инсон бўлиб етишиш, мурасасизликнинг ҳар қандай таҳдидларини олдини олишда бу омил муҳим ўринга эга эканлиги тан олинмоқда.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 19 сентябрь куни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясидаги нутқидан.
2. Мирзиёв Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т.: “Ўзбекистон”, 2017.
3. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Т.: “Ўзбекистон”, 2000.